

25.3.2024

Helsingin kaupunginmuseon lausunto asemakaavan muutoksen ehdotuksesta osoitteessa Pohjoisranta 12, Kruununhaka

HEL 2023-000206 T 10 03 03

Helsingin kaupunkiympäristön toimialan asemakaavoituspalvelu on pyytänyt kaupunginmuseon lausuntoa asemakaavan muutoksen ehdotuksesta. Asemakaavan muutos (kaavaratkaisu) koskee Kruununhaassa sijaitsevaa kiinteistöä osoitteessa Pohjoisranta 12 (kortteli 15/3). Kaavaratkaisun tavoitteena on rakennustaiteellisesti ja kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden rakennusten suojelu ja tontin suojelumääräyksen ajantasaistaminen. Kaupunginmuseo tarkastelee hanketta perustehtävänsä mukaisesti kulttuuriympäristön vaalimisen näkökulmasta.

Senaattori Otto Donnerin rakennuttama Donnerin talo on hyvin säilynyt esimerkki 1880-luvun porvariston asuintalosta. Julkisivukäsittelyltään hillitty rakennus edustaa tyyliltään uusrenessanssia. Rakennus on kaupunkikuvallisesti merkittävä osa Pohjoisrannan julkisivurivistöä ja lukeutuu Pohjoisrannan merkittävimpiin asuinrakennuksiin. Kiinteistön rakennus- ja kulttuurihistoriallisesti merkittävään kokonaisuuteen kuuluvat lisäksi sisäpihan empirepuutalo sekä ulkorakennus, joka myöhemmin muutettiin ateljee- ja toimistokäyttöön. Tontin sisäpihan rakennukset ovat vanhimpia säilyneitä sisäpiharakennuksia Kruununhaassa ja vuoden 1836 rakennus on yksi viimeisimpiä ja vanhimpia säilyneitä empirepuurakennuksia Helsingin kantakaupungissa. Tontilla sijaitsee rakennusten lisäksi vuonna 1967 rakennettu neljän auton autotalli. Voimassa olevassa asemakaavassa vuodelta 1980 kaava-alue on merkitty asuinkerrostalojen korttelialueeksi AK. Korttelin 15 tontin nro 3 kadun varren rakennusta koskee suojelumääräys ark: ”Rakennustaiteellisesti ja kulttuurihistoriallisesti arvokkaiden rakennusala”.

Asemakaavan muutosehdotuksen kartan (28.2.2024) mukaan arkkitehti Magnus Schjerfbeckin suunnittelema kadun varren nelikerroksinen uusrenessanssityylinen asuinkerrostalo vuodelta 1889 suojellaan merkinnällä sr-1. Sisäpihan yksikerroksinen empirepuutalo vuodelta 1839 suojellaan myös merkinnällä sr-1 ja arkkitehti Waldemar Aspelinin suunnittelema kaksikerroksinen piharakennus 1900-luvun alusta suojellaan merkinnällä sr-3. Asemakaavassa on myös huomioitu kaava-alueen sijoittuminen Vironniemen muinaismuistoalueelle, jolla sijaitsee Muinaismuistolaila (295/ 1963) rauhoitettu kiinteä muinaisjäänös.

Kaupunginmuseon kanta

Helsingin kaupunki

Kulttuurin ja vapaa-ajan toimiala
Kulttuuripalvelukokonaisuus
Kaupunginmuseo
Kulttuuriperintöyksikkö
Kulttuuriympäristöpäällikkö

Lausunto

2 (2)

25.3.2024

Kaupunginmuseo on lausunut asemakaavan muutoksen osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta (28.4.2023). Lausunnossaan museo esitti, että kadun varren rakennuksen porrashuoneiden säilyneisyyteen ja edustavuuteen perustuen kadunvarren asuinkerrostalolle esitettyä suojelumääräystä täydennetään porrashuoneiden osalta. Museo esitti, että sekä rakennuksen pääporras että keittiöporras luokitellaan kaavamääräyksessä arvokkaiksi porrashuoneiksi.

Kaavaratkaisun myötä sisäpihan rakennukset suojellaan ja päärakennuksen suojelumerkinnot ajantasaistetaan sisältäen arvokkaat porrashuoneet. Kaupunginmuseo pitää esitettyjä suojelumääräyksiä asianmukaisina. Museolla ei ole huomautettavaa asemakaavan muutoksen ehdotuksesta.

Lisätiedot

Katariina Ruuska-Jauhijärvi, tutkija, puhelin: 09 310 36473
katariina.ruuska-jauhijarvi(a)hel.fi

Sari Saresto
kulttuuriympäristöpäällikkö